

РАВА – РУСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

Львівська область

ПРОГРАМА МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Програму МЕР розроблено Агенцією місцевого економічного розвитку Яворівщини в межах реалізації проекту «Формування програм місцевого економічного розвитку через інтеграцію переміщених підприємств і ВПО в економічне життя місцевих громад», що став можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цього заходу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

Зміст

Вступ	3
1. Місцевий економічний розвиток в умовах сучасних викликів	4
2. Цілі економічного розвитку в контексті реалізації Стратегії розвитку Рава-Руської міської територіальної громади на період до 2027 року.....	12
3. Проєкти економічного розвитку	13
4. План заходів програми місцевого економічного розвитку	19

Вступ

Рава-Руська міська територіальна громада створена у 2020 році. Метою діяльності міської ради є ефективне використання активів громади, стимулювання місцевого економічного розвитку та зростання добробуту мешканців. Нові виклики для органів місцевого самоврядування, мешканців та бізнесу, спричинені війною, потребують посилення згуртованості громади та мобілізації зусиль зорієнтованих на активізацію економіки громади. Відтак місцевий економічний розвиток має стати пріоритетом діяльності органів місцевого самоврядування. Він повинен базуватися на максимально ефективному управлінні ресурсного потенціалу громади (людського капіталу, фінансово-інвестиційних ресурсів, незадіяних в економічній діяльності земель тощо), сприятти функціонуванню місцевого і релокованого бізнесу, створенні робочих місць, формуванні передумов для зростання надходжень до місцевого бюджету. Водночас присутність нових стейкхолдерів (ВПО та релокованого бізнесу) у громаді зумовлює необхідність пошуку шляхів і їх залучення до процесу економічного розвитку громади.

Ключовими цілями діяльності органів місцевого самоврядування в цих умовах є відновлення місцевої економіки і сприяння плавному переходу від нагального реагування до сталого соціально-економічного розвитку та зростання через впровадження проєктів та заходів місцевого економічного розвитку.

Основними завданнями, які стоять перед органами місцевого самоврядування в умовах війни, є:

- збереження / відновлення темпів економічного розвитку територіальної громади;
- сприяння місцевому бізнесу та підприємницькій активності населення;
- залучення інвестицій в громаду (в тому числі робота з релокованим бізнесом) та створення якісних робочих місць;
- інтегрування ВПО та релокованого бізнесу в економіку громади.

Рава-Руська міська територіальна громада провадить роботу з розробки Стратегії розвитку Рава-Руської міської територіальної громади на 2022-2027 роки. Ключовими орієнтирами розвитку громади є конкурентоспроможна економіка, комфортне, безпечне, екологічно чисте та якісне середовище для життєдіяльності мешканців громади.

Програма економічного розвитку Рава-Руської міської територіальної громади (далі – Програма) розроблена із врахуванням стратегічних цілей розвитку, обраних Рава-Руською громадою, та зорієнтована на формування базису для середньострокового планування місцевого економічного розвитку. Програма включає перелік проєктів та заходів, спрямованих на розвиток інституційної інфраструктури підтримки бізнесу, підприємництва та інвестиційних проєктів. Кожен проєкт – це логічно та хронологічно узгоджений комплекс заходів, реалізація яких забезпечує досягнення поставлених цілей у встановлений термін, із залученням визначених людських, матеріальних і фінансових ресурсів. Перелік не є вичерпним і може розширюватись в ході реалізації Програми.

Програма є результатом спільної роботи громади і експертів проєкту «Формування програм місцевого економічного розвитку через інтеграцію переміщених підприємств і ВПО в економічне життя місцевих громад», який реалізується за підтримки USAID «ГОВЕРЛА».

1. Місцевий економічний розвиток в умовах сучасних викликів

Рава-Руська міська територіальна громада розташована на північному заході Львівської області та межує з Республікою Польщею. Адміністративним центром громади є м. Рава-Руська. До складу громади входить 1 місто та 45 сіл. На території громади розташовані залізничний міжнародний пункт пропуску «Рава-Руська – Гребенне, Верхрата» (цілодобовий, вантажно-пасажирський) та міжнародний автомобільний пункт пропуску «Рава-Руська – Гребенне» (цілодобовий, пасажирський і вантажний), а також функціонує митно-пропускний пункт Рава-Руська. У перспективі заплановано відкриття пішого переходу з Республікою Польща.

Прикордонне розташування громади обумовлює особливості місцевого економічного розвитку (кожен другий мешканець працездатного віку працює в Польщі) та може стати базисом для реалізації потужного логістичного транзитного потенціалу (територією громади проходять автомобільні та залізничні магістралі міжнародного, державного та регіонального значення).

Чисельність населення Рава-Руської міської територіальної громади на 01.01.2022 р. становила 25536 осіб, з яких частка міського населення не перевищувала третини усіх мешканців громади (33,3%), решта – мешканці сільських населених пунктів громади.

Для Рава-Руської громади, як і загалом для регіону, притаманні депопуляційні процеси. У 2021 році від'ємний природний приріст населення склав 206 осіб (8,1 ‰).

Трудовий потенціал громади (економічно активне населення у віці 16-65 років) становить 13692 особи або 53,3% загальної чисельності населення громади. Це на 7,3 в. п. менше середньо обласного значення. Проте питома вага дітей і молоді (особи до 16-річного віку) у громаді перевищує 23% населення громади. Відтак сьогодні у громаді наявний потенційний трудовий ресурс на середньо- і довгострокову перспективу.

Кожен другий офіційно працевлаштований мешканець Рава-Руської громади працює на підприємствах, установах та організаціях бюджетної сфери (адміністративне управління, освіта, охорона здоров'я), кожен шостий – провадить діяльність у сфері транспорту і зв'язку, кожен дев'ятий – в торгівлі, а кожен десятий – працює на підприємствах промисловості.

Близькість кордону і вищий рівень оплати праці у Республіці Польща зумовлює те, що значна кількість працездатного населення (понад 50%) працює в Польщі, займається прикордонною торгівлею або умовно зайнята.

У вересні 2022 року на території громади перебувало 730 ВПО (відповідає 2,7% загальної чисельності місцевого населення). Загалом за період війни у громаді зареєструвалося 6822 ВПО, що обумовлено значним впливом ВПО, які транзитом проїжджали громадою за кордон України, на початку активної фази війни. Проте частка ВПО, які потенційно можуть стати активом розвитку громади, не перевищує 5%. Здебільшого це особи старшого віку, які планують залишитись у громаді на довший термін. Причиною є небажання більшості ВПО шукати житло на територіях сільських поселень громади, у т. ч. через відсутність газифікації, централізованого водопостачання і каналізування.

Рівень оплати праці в громаді – невисокий. У середньому 6,5-7,5 тис. грн на місяць з дещо вищою середньомісячною заробітною платою в сфері послуг (8,8 тис. грн) та переробній промисловості (10,2 тис. грн). Средньомісячна заробітна плата у Рава-Руській громаді у 2022 р. становить 10,8 тис. грн (відповідний середньообласний показник становить 12,5 тис. грн).

Загалом ринку праці Рава-Руської громади притаманний високий рівень зовнішньої трудової міграції, прихованого безробіття, а також тіньової зайнятості, зокрема у секторах будівництва, ремонту, побутових послуг і т. п. Пропозиція робочих місць в межах Рава-Руської громади здебільшого обмежена вакансіями для водіїв автотранспортних перевезень, продавців – касирів, робітників для галузі сільського господарства, обробки деревини.

Природні та рекреаційні ресурси. Загальна площа сільськогосподарських земель Рава-Руської громади становить маже 20 тис. га (62,4 % від загальної площі території громади), землі лісового фонду громади складають – 9299,8507 га. Землі водного фонду громади складають 621 га та представлені трьома ріками: Рата (протяжність 75 км), Мощанка (36 км), Болотня (35 км); іншими водними об'єктами. Ріки громади непридатні для водного транспорту. Водний фонд є атрактивним для сфер відпочинку і дозвілля, туризму. Корисні копалини представлені покладами бурого і кам'яного вугілля, торфу, вапняків, гончарної глини, піску та інші. Надра громади використовуються для видобування корисних копалин. Зокрема, Родовище Рава-Руська надано в користування для видобування корисних копалин (спонголіт) (промислова розробка родовищ) ПрАТ «Миколаївцемент», Водозабір Рава-Руського МПД – для геологічного вивчення надр, в тому числі дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення (води підземні питні і технічні) ТЗОВ «Рава-Руський спиртовий завод».

Цінність природно-рекреаційного потенціалу Рава-Руської громади обумовлена розташуванням на території Розточчя – регіону унікального природно-культурного пограниччя. Регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя» створений у 2007 році та є екологічним коридором між українськими і польськими природоохоронними територіями, забезпечує їх територіальну і функціональну єдність. 19 червня 2019 р. на 31-й сесії Міжнародної координаційної ради Програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» прийнято рішення про створення Міжнародного біосферного резервату «Розточчя». Регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя» є його складовою.

З огляду на ресурсний потенціал громади, пріоритетами економічного розвитку можуть стати види діяльності, пов'язані з розвитком сільського господарства, лісозаготівлі, переробки сільськогосподарської та лісової продукції, а також розвитку туризму, дозвілля та рекреації на території природно-культурного пограниччя (ландшафтного парку «Равське Розточчя»).

Екологія. На території громади розташовані два забруднювачі атмосферного повітря: ТЗОВ «Рава-Руський спиртовий завод», ПАТ «Українська залізниця» ВП «Рава-Руський шпалопросочувальний завод». Зазначені підприємства не мають необхідних очисних споруд, що негативно впливає на стан довкілля. Забруднення атмосферного повітря відбувається також внаслідок викидів від спалювання котельнями і приватними домогосподарствами вугілля (в громаді відсутнє газопостачання), від руху через громаду транзитного транспорту для переїзду через кордон.

Основним джерелом утворення побутових відходів є домогосподарства. На території громади функціонує сміттєзвалище Равський полігон, який приймає до 3,5 тис. т ТПВ на рік. Проте в громаді відсутня сміттєсортувальна лінія, яка є необхідна з огляду на те, що частину відходів полігон не може захоронити. Для облаштування сортувальної лінії ОМС виділено земельну ділянку площею 50 соток. На території громади існує проблема накопичення побутових відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, які займають великі площі та є чинниками забруднення навколишнього середовища. Ця проблема пов'язана із необхідністю вирішення питання забезпечення мешканців послугою централізованого збору і вивозу відходів.

Інфраструктура. Територією Рава-Руської громади проходить автодорога міжнародного значення М-09 Львів – Рава-Руська, а також автодорога регіонального значення Р-40 Рава-Руська – Яворів – Судова Вишня, а також залізничні лінії Львів – Рава-Руська – Варшава, Рава-Руська – Сокаль, є залізничний вокзал. Загальна протяжність доріг Рава-Руської громади – майже 250 км. Однак понад 85% з них – старі ґрунтові та гравійні дороги, які потребують періодичного вирівнювання спеціальною технікою, і лише 15% – дороги з асфальтобетонним покриттям. Наявність розгалуженої дорожньо-транспортної інфраструктури, географічне розташування громади (на кордоні з Польщею) та наявність міжнародних пунктів пропуску може стати підґрунтям до створення в громаді транспортно-логістичного хабу.

На території громади розвинуті магістральні велошляхи («Green Velo», «Центральний шлях Розточчя»). Зокрема велосипедний Центральний шлях Розточчя за концепцією передбачає продовження свого перебігу з Польщі по українському Розточчю через Раву-

Руську, Потелич, Крехів, Івано-Франкове до Львова. На території Розточчя цей шлях повинен перетинатися з трансєвропейським шляхом №4, який бере початок у Франції і повинен проходити через Львів до Києва, приєднуючись до Європейської далекобіжної мережі велощляхів ЄвроВело (EuroVelo), яку спроектувала Європейська Велосипедна Федерація (European Cyclists Federation – ECF).

Житлово-комунальний фонд Рава-Руської міської територіальної громади налічує 7449 заселених будинків, біля 30 % з яких розташовані безпосередньо у м. Рава-Руська.

Централізованим водопостачанням та водовідведенням в громаді частково (86,4%) забезпечено лише споживачів м. Рава-Руська. В місті наявні 2 водонапірні вежі. В громаді функціонує 2 каналізаційні насосні станції, 1 очисні споруди, які потребують реконструкції. Протяжність комунальних водопровідних мереж становить 33,1 км, комунальних каналізаційних мереж – 17,7 км, мережі ливневої каналізації – 6 км. Сільські населені пункти громади не забезпечені комунальним водопостачанням і водовідведенням.

Територія Рава-Руської громади належить до району електромереж ПрАТ «Львівобленерго», яку обслуговує Західний РЕМ м. Яворів. Через збільшення споживання електроенергії населенням виникає потреба в нарощенні енергетичних потужностей майже у всіх населених пунктах громади. Задовольнити цю потребу можна шляхом розвитку альтернативної, зокрема відновлювальної, енергетики.

Рава-Руська міська територіальна громада одна з небагатьох, які споживають найменше газу. Лише до 7 населених пунктів громади підведено газопровід та лише близько 60 будинків користуються газом. Загальна протяжність мереж газу становить 42,0 км (високого тиску – 5,6 км, середнього тиску – 36,4 км). Потужність середнього тиску 2,7 атмосфери. Проте 41 населений пункт громади – негазифікований, мешканці користуються скрапленням газом.

3 квітня 2018 року мешканці негазифікованих населених пунктів Рава-Руської територіальної громади залишились без зрідженого газу, який могли придбати за пільговою ціною. На спеціальних газонаповнюючих пунктах його заправляли та продавали у балонах, де їх і обслуговували. Крім того, на газонаповнюючій станції можна було безкоштовно замінити несправний балон на справний.

У Раві-Руській забезпечення споживачів зрідженим газом для комунально-побутових потреб населення здійснювало спеціалізоване дочірнє підприємство ТЗОВ «Івано-Франківськ-Пропан». Воно мало аварійно-диспетчерську службу, забезпечену загальнодержавним засобом оперативного зв'язку «104», відповідний дозвіл Управління Держпраці, власну виробничу, матеріально-технічну базу, обладнання, необхідну для виконання всіх видів робіт з газопостачання, відповідно до вимог Правил безпеки систем газопостачання, і несло юридичну відповідальність за безпеку і надійність газопостачання. Однак у 2018 році воно припинило роботу газозаправної станції в Раві-Руській через неврегульованість питання проведення аукціонів та збитковість діяльності з реалізації скрапленого газу. Відтак ТЗОВ «Івано-Франківськ-Пропан» ліквідувало відповідні структурні підрозділи та скоротило персонал. Нині споживачі заправляють балони скрапленням газом на автомобільних газових заправках всупереч правилам безпеки (витік скрапленого газу може спричинити до нещасних випадків з летальними наслідками).

У Рава-Руській громаді функціонує заклад професійної освіти – Рава-Руський ліцей, який здійснює підготовку за спеціальностями штукатур, монтажник з монтажу гіпсокартонних конструкцій, маляр, машиніст крана автомобільного, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, водій автотранспортних засобів категорії «С», кухар, кондитер та ін.

У галузі охорони здоров'я в громаді функціонують КНП «Рава-Руська лікарня», поліклінічне відділення КНП «Рава-Руська лікарня», 4 амбулаторії, 5 фельдшерсько-акушерських пунктів та працює 290 працівників, з них 38 лікарів, 104 середнього медичного персоналу. У лютому 2019 року на базі КНП «Рава-Руська районна лікарня» відкрили паліативне відділення. Відділення заповнене на 100%, проте існує потреба в додаткових місцях.

В громаді функціонує Центр надання адміністративних послуг Рава-Руської міської ради, який надає 252 адміністративні послуги.

Послуги житлово-комунального господарства на території Рава-Руської громади надають чотири комунальні підприємства. Зокрема КП «Рава-Руське будинкоуправління №2» надає послуги з обслуговування 132 багатоквартирних житлових будинків, благоустрою, прибирання та вивезення ТПВ та рідких нечистот.

Економіка. У 2022 р. в громаді функціонували 882 суб'єкти господарювання, які сплачують податки до бюджету громади, з яких 63,7% або 562 од. – малі та середні підприємці (в т. ч. – 473 ФОПи).

Ділова активність населення громади суттєво менша середньообласного рівня. У розрахунку на 10 тис. осіб чисельність ФОП Рава-Руської громади становить 218,7 осіб (у Львівській області – 431 осіб). В адміністративному центрі громади – 255,4 осіб на 10 тис. населення.

У Рава-Руській громаді, як і в більшості територіальних громад, простежується концентрація економічної діяльності в адміністративному центрі – м. Рава-Руська (сконцентровано 45% усіх суб'єктів підприємницької діяльності). Ще 22% підприємців зареєстровано у Волицькому старостинському окрузі.

Чисельність суб'єктів господарювання з початку повномасштабних воєнних дій практично не змінилася. Лише представники окремих видів економічної діяльності (торгівля, ресторанний бізнес, сфера споживчих послуг тощо) у перші 1-2 місяці мали труднощі, пов'язані з можливістю повноцінного функціонування (обмежені режими роботи та часові обмеження в частині продажу окремих видів продукції).

У галузевій структурі економіки за чисельністю суб'єктів господарювання переважають торгівля, ІКТ та транспортні послуги, з огляду на прикордонне розташування громади. Зокрема, на такі види економічної діяльності, як оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів та мотоциклів припадає 376 суб'єктів господарювання (42,6% усіх зареєстрованих у громаді суб'єктів господарювання), на ІКТ – 117 суб'єктів господарювання (13,3%), на транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 103 суб'єктів господарювання (11,7%).

Економіка громади представлена здебільшого підприємствами сільського, лісового та рибного господарства, переробної промисловості (по 35 суб'єктів господарювання), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (3 суб'єкти господарювання), а також будівництва (10 суб'єктів господарювання). В сукупності на ці базові види економічної діяльності припадає 83 суб'єкти господарювання або 9,4 % від загальної чисельності суб'єктів господарювання громади.

Головними наповнювачами місцевого бюджету, за підсумком 2021 року, були підприємства, установи і організації бюджетної сфер. На них припадає майже дві з п'яти гривень податкових надходжень до бюджету Рава-Руської громади. Ще по одній гривні з п'яти податкових надходжень забезпечували підприємства деревообробки та транспорту. Переважання бюджетної сфери у формуванні робочих місць й забезпеченні значної частини оплати праці є негативним з позиції забезпечення високого рівня економічної стійкості і незалежності громади. Промисловий потенціал громади представлено в таблиці 1.

Таблиця 1. Підприємства промисловості Рава-Руської міської територіальної громади з найбільшою чисельністю найманих працівників

Назви підприємств	Види діяльності	Середня кількість найманих працівників, осіб	Середня місячна заробітна плата, грн
ПП «Рома»	Виготовляє вироби із бетону для будівництва, будівництво доріг і автострад	170	22749

ТОВ «Агродерев»	Виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів	133	10815
ПВФ «М'ясопром»	Виробництво м'яса	53	9463
ТОВ «Рава-Руська теплостанція»	Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	27	11358
ТзОВ «Рава-Руський спиртовий завод»	Дистиляція, ректифікація та змішування алкогольних напоїв	26	6434
ПП «ЛАМА ПЛЮС»	Виробництво трикотажного полотна	19	7769
ТЗОВ «РОЗВ'Ю»	Виробництво нетканих текстильних матеріалів і виробів із них, крім одягу	14	8185
ТЗОВ «Річки-Млин»	Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	12	8068

Провідні суб'єкти господарювання сільського господарства громади – це малі підприємства (до 10-15 осіб найманого персоналу), які спеціалізуються на вирощуванні зернових і бобових культур, насіння олійних культур (таблиця 2). Більшість сільськогосподарських виробників у громаді спеціалізуються на рослинництві, тоді як одне з провідних підприємств галузі – ТОВ «Агрокомпанія «Рата» – спеціалізується на тваринництві. Решта виробництва сільськогосподарської продукції забезпечують особисті селянські господарства, голови яких офіційно не реєструються як приватні підприємці.

Таблиця 2. Основні підприємства сільського господарства Рава-Руської міської територіальної громади з найбільшою чисельністю найманих працівників¹

Назви підприємств	Вид діяльності	Середня кількість найманих працівників, осіб	Середня місячна заробітна плата, грн
ТОВ «Агрокомпанія «Рата»	Розведення свиней	14	6930
ПП «Кобрин»	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	11	6920
ТОВ «Рава-Руське ЗВП»	Розведення свиней	5	7753
СГП «Добробут» у формі ТОВ	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	4	7400
ФГ ШВЕЦЬ Г.Ф.	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	3	6760
СГ ПП «Липник Сервіс»	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	1	6500
ФГ «Равське Довіра»	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	1	3150

¹ Джерело: дані ОМС.

ФГ «Родючі землі Дороша» СФГ «Фортуна Н» ТОВ «Корсем» ТОВ «Петком» ТОВ «Земля Галичини» ФГ «КОЛОС» ФОП Сідельник Іван Степанович	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	Н. Д.	Н. Д.
--	---	-------	-------

На території громади також здійснює діяльність ПП «Західний Буг» – аграрна компанія, основним напрямком діяльності якої є високотехнологічне вирощування зернових, технічних та кормових культур, їх зберігання та реалізація. Підприємство зареєстроване в м. Радехів, але певну частину земель обробляє у Рава-Руській територіальній громаді.

Традиційним способом виживання дрібних виробників сільськогосподарської продукції може стати кооперація. Однак формування мережі сільськогосподарських кооперативів в громаді гальмується через слабку матеріально-технічну базу дрібних агровиробників, відсутність кваліфікованих кадрів, недостатню обізнаність селян у перевагах кооперації та алгоритму створення і функціонування кооперативів. Вирішення питання щодо збуту продукції виробниками сільськогосподарської продукції малих форм господарювання можливе за умови фінансової підтримки створення і розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Беззаперечна також важливість запровадження дорадництва у забезпеченні адаптації малого аграрного виробництва до санітарних і фітосанітарних вимог європейського законодавства, що зумовлено вступом України до СОТ та підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Лісове господарство Рава-Руської міської територіальної громади представлене ДП «Рава-Руський лісгосп», на якому ще до недавнього працювало біля 150 працівників. Основним видом діяльності підприємства є лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві, напрямками діяльності – лісорозведення та лісовідновлення, охорона та захист лісів, лісозаготівля, мисливське господарство, рекреація, вирощування декоративного садивного матеріалу, розвиток лісової інфраструктури.

Рибне господарство Рава-Руської міської територіальної громади представлене ТОВ «Рава-Руська РМС» та СФГ «Короп», видами економічної діяльності яких є прісноводне рибництво (аквакультура).

Сектор малого підприємництва Рава-Руської міської територіальної громади представлений практично у всіх сферах економічної діяльності, а особливо у сільському та лісовому господарстві, будівництві, переробній промисловості, оптовій та роздрібній торгівлі, на транспорті, у складському господарстві, тимчасовому розміщенні й організації харчування, операціях з нерухомим майном, інших видах економічної діяльності.

Водночас інституційна активність громадських організацій в громаді – невисока. Громадські організації не беруть активної участі у процесах розвитку громади. У громаді є громадські організації, які спеціалізуються на місцевому економічному розвитку (ГО «Українські Перспективи Міста Рава-Руська», ГО «Агенція місцевого розвитку міста Рава-Руська» та ін.), однак вони або на стадії припинення діяльності, або не активні. Відтак громада відчуває потребу у реально діючих місцевих інституціях підтримки економічного розвитку (агенції місцевого економічного розвитку, центрі сприяння підприємству і т. п.). Особливо гострою є ця проблема з огляду на неспроможність працівників структурних підрозділів міської ради, через завантаженість основними управлінськими обов'язками, забезпечувати пошук грантових та донорських коштів, здійснювати підготовку і супровід конкурсних заявок тощо.

Фінанси і бюджет. Податкові платежі та збори складають менше половини доходів бюджету громади (за 8 місяців 2022 р. відповідний показник становив 73,4 млн грн або 47,0%

усіх доходів) та решта поступлень формується за рахунок субвенцій і дотацій з державного бюджету місцевим бюджетам (82,6 млн грн або 52,9%) та в незначній мірі з інших доходів (рис. 1). Відтак у громади не достатнього внутрішнього ресурсу для фінансування (інвестування) стратегічних проектів місцевого економічного розвитку, особливо інфраструктурних, що робить її залежною від можливості залучення зовнішніх ресурсів.

Найбільшими платниками платників в громаді є Відділ освіти Рава-Руської міської ради, КНП «Рава-Руська районна лікарня», Заклад загальної середньої освіти I-III ступенів «Рава-Руський ліцей», Військова частина А-2144, Військова частина А-1463.

Рис. 1. Динаміка структури доходів місцевого бюджету Рава-Руської громади, 2021-2022 рр.

Фінансова спроможність Рава-Руської міської територіальної громади знаходиться на рівні нижче середнього у регіоні (таблиця 3). Практично за всіма показниками громада має нижчі значення, ніж в середньому за громадами Львівської області.

Таблиця 3. Показники фінансової спроможності Рава-Руської міської територіальної громади

Показники	Рава-Руська МТГ	У середньому громади Львівської області	Місце Рава-Руської МТГ у рейтингу громад області
Надходження до загального фонду бюджету на 1 мешканця, тис. грн	2,11	2,9	46
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), тис. грн	10,1	38,4	50
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	31,2	39,3	31
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади), тис. грн/км ²	169,0	572,7	38
Видатки на 1-го жителя, тис. грн	4,0	4,05	30
Видатки розвитку на 1-го жителя, грн	26,5	126,0	48
Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	330,4	563,0	66
Індекс податкоспроможності	0,46	0,7	49

Основні проблеми економічного розвитку Рава-Руської міської територіальної громади

Аналіз інституційного середовища місцевого економічного розвитку Рава-Руської міської територіальної громади дозволив виявити проблеми, які перешкоджають функціонуванню та розвитку громади, в тому числі і ті, що загострились після початку війни. Серед основних проблем місцевого економічного розвитку Рава-Руської громади можна виділити наступні:

- **відсутність газифікації** більшості населених пунктів, що негативно позначається на соціальній, економічній та інвестиційній привабливості громади, відповідно, залученні й розміщенні на території громади середніх та великих підприємств багатьох галузей переробної промисловості, інших видів економічної діяльності;
- **нерозвинений ринок праці, який характеризується такими вадами як обмеженість вільних робочих місць на тлі дефіциту кваліфікованих кадрів, тінізація ринку праці, невисокий рівень оплати праці**, що негативно впливає на формування і збереження трудового потенціалу громади. Кожен другий офіційно працевлаштований в громаді працює у бюджетній сфері (заклади освіти, охорони здоров'я, міська рада тощо). Близькість кордону і вищий рівень оплати праці у Республіці Польща є чинником того, що **значна кількість працездатного населення (понад 50%) працює в Польщі, займається прикордонною торгівлею або умовно зайнята**. Відтік молоді за кордон на роботу, у свою чергу, поглиблює соціальні проблеми, зокрема догляду за літніми батьками та родичами, який поступово «лягає на плечі» громади;
- **низька податкоспроможність громади (індекс податкоспроможності – 0,46 проти 0,7 в середньому по громадах Львівської області) зумовлений недостатнім рівнем реалізації економіко-ресурсного потенціалу** громади, що в тому числі проявляється в обмеженому внеску місцевого бізнесу у формування доходів місцевого бюджету. Найбільшими платниками в громаді є Відділ освіти Рава-Руської міської ради, КНП «Рава-Руська районна лікарня», Заклад загальної середньої освіти I-III ступенів "Рава-Руський ліцей", Військова частина А-2144, Військова частина А-1463;
- **мала кількість підприємств, що працюють за видами економічної діяльності з високим ступенем переробки продукції** (зокрема виробництва і переробки аграрної продукції, деревообробки і виробництва меблів тощо), **нерозвиненість кооперативного руху** в громаді, зокрема у сільському господарстві, через слабку матеріально-технічну базу дрібних агровиробників, відсутність кваліфікованих кадрів, недостатню обізнаність селян у перевагах кооперації та алгоритму створення і функціонування кооперативів;
- **невисока ділова та підприємницька активність** місцевих мешканців, що зумовлено, з одного боку, їх спрямованістю на короткострокову трудову міграцію і працевлаштування закордоном, з іншого – високий рівень тіньової самозайнятості;
- **відсутність інституцій підтримки бізнесу та стимулювання підприємницької активності в громаді**. Наявні потреби в забезпеченні пошуку грантових та донорських коштів, здійсненні підготовки та супроводу конкурсних заявок тощо, які працівники структурних підрозділів міської ради не можуть забезпечити через завантаженість основними управлінськими обов'язками;
- наявність низки **проблем екологічного та природоохоронного характеру**, зумовлена накопиченням побутових відходів на несанкціонованих сміттєзвалищах, які займають великі площі, та потребою громади у сміттєсортувальній лінії (сміттєпереробному заводі), оскільки Равський полігон ТВП не може захоронити усі відходи.

2. Цілі економічного розвитку в контексті реалізації Стратегії розвитку Рава-Руської міської територіальної громади на період до 2027 року

У проєкті Стратегії розвитку Рава-Руської міської територіальної громади на період до 2027 року визначено три стратегічні цілі, першою серед яких є «Конкурентоспроможна економіка». Її досягнення перебачено через реалізацію заходів за трьома оперативними цілями:

- 1.1. Покращення управління ресурсами.
- 1.2. Стимулювання розвитку діючого бізнесу.
- 1.3. Залучення інвестицій.

Програма економічного розвитку Рава-Руської міської територіальної громади розроблена із врахуванням цілей проєкту Стратегії розвитку Рава-Руської міської територіальної громади на період до 2027 року та має на меті створити підґрунтя для **середньострокового** планування місцевого економічного розвитку.

Основними **цілями економічного розвитку**, над досягненням яких працюватиме громада у найближчі 3 роки, є наступні:

- Створення інституцій сприяння місцевому економічному розвитку.
- Формування інвестиційної привабливості (зокрема для бізнесів, що релокуються) та промоція громади.
- Поширення культури підприємництва серед мешканців громади та ВПО.
- Підтримка бізнесу, зокрема в частині розвитку інфраструктури переробки та зберігання, логістики і маркетингу с/г продукції, в т. ч. через створення с/г кооперативів.
- Залучення малого бізнесу до формування комфортного середовища життєдіяльності місцевих мешканців та перебування гостей громади.

Програма включає перелік проєктів, які реалізуватимуться через логічно та хронологічно узгоджений комплекс заходів. Це дозволить досягнути поставлені цілі із залученням визначених людських, матеріальних і фінансових ресурсів.

Перелік проєктів не є вичерпним і може розширюватись в ході реалізації Програми.

3. Проєкти економічного розвитку

Назва проєкту	Проєкт 1. Створення Комунального підприємства «Агенція економічного розвитку Равщини»
Номер і назва цілі / завдання стратегії, якому відповідає проєкт	1.2. Стимулювання розвитку діючого бізнесу 1.2.2. Налагодження ефективної комунікації та розвиток інфраструктури підтримки бізнесу
Мета проєкту	Створення інституції, яка сприятиме місцевому економічному розвитку громади через залучення внутрішніх та зовнішніх фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів в громаді, підтримуватиме підприємниці ініціативи мешканців громади і ВПО, сприятиме налагодженню комунікацій між бізнесом, населенням та органами місцевого самоврядування
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Рава-Руська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Цільові групи – представники місцевого та релокованого бізнесу, економічно активні мешканці громади та ВПО, Рава-Руська міська рада Кінцеві бенефіціари – мешканці Рава-Руська міської територіальної громади та ВПО, які в ній проживають
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	<p>Порівняно низький рівень підприємницької активності в громаді (218,7 ФОПів на 10 тис. населення порівняно з 431 ФОП в середньому у Львівській області) обумовлений відсутністю досвіду ведення підприємницької діяльності та обмеженістю фінансових ресурсів для започаткування власної справи стримує економічний розвиток громади та зростання життєвого рівня її мешканців.</p> <p>Стримує місцевий розвиток громади і нестача внутрішніх фінансових ресурсів на реалізацію інвестиційних проєктів (дотаційність громади перевищує 50% усіх доходів місцевого бюджету).</p> <p>Послаблює економічну привабливість громади і відсутність газифікації більшості населених пунктів. Це обумовлює необхідність посилення роботи в залучення й розміщення на території громади великих підприємств та МСП.</p> <p>Неспроможність працівників структурних підрозділів міської ради, через завантаженість основними управлінськими обов'язками, забезпечувати пошук грантових та донорських коштів, здійснювати підготовку і супровід конкурсних заявок тощо обумовлюють необхідність заснування Агенції місцевого економічного розвитку Рава-Руської громади (КП «Агенція економічного розвитку Равщини»), яка реалізуватиме ці функції. У громаді є громадські організації, які спеціалізуються на місцевому економічному розвитку (ГО «Українські Перспективи Міста Рава-Руська», ГО «Агенція місцевого розвитку міста Рава-Руська» та ін.), однак вони або на стадії припинення діяльності, або не активні.</p> <p>Відтак заснування КП «Агенція економічного розвитку Равщини» дозволить забезпечувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовку комплексних грантових / кредитних заявок для проєктів місцевого значення (в т. ч. міжмуніципальних проєктів); – супровід реалізації проєктів (зокрема пошук підрядників, контроль за виконанням, комунікацію з партнерами і безпосередньо грантерами); – представлення інтересів громади обласному, національному та міжнародному рівнях в асоціаціях, мережах, на виставках, форумах тощо; – просування інвестиційних пропозицій (інвестиційного паспорта) громади; – моніторинг реалізації Стратегії розвитку громади;

	<ul style="list-style-type: none"> – надання консультаційних і сервісних послуг комунальним установам, бізнесу, мешканцям та ВПО, які мають намір зареєструвати економічну діяльність / реалізувати бізнес проект тощо. 			
Очікувані результати від реалізації проекту (кількісні і якісні)	<ul style="list-style-type: none"> - Створено Комунальне підприємство «Агенція економічного розвитку Равщини». - 3 працівники КП «Агенція економічного розвитку Равщини» пройшли навчання з підготовки і супроводу грантових конкурсних проектів. - Проведено 5 медійних інформаційних заходів серед місцевих підприємців, мешканців громади та ВПО щодо напрямів діяльності КП «Агенція економічного розвитку Равщини». 			
Основні заходи проекту	<ul style="list-style-type: none"> - Створення Комунального підприємства «Агенція економічного розвитку Равщини». <ul style="list-style-type: none"> - подання та розгляд ініціативи відділом економіки та інвестицій Рава-Руської міської ради про доцільність створення комунальної установи КП «Агенція економічного розвитку Равщини»; - виділення КП «Агенція економічного розвитку Равщини» приміщення, меблів, обладнання; - здійснення відділом економіки та інвестицій Рава-Руської міської ради організаційно-правових заходів щодо утворення КП «Агенція економічного розвитку Равщини» (підготовка проектів документів щодо створення КП «Агенція економічного розвитку Равщини»); - прийняття Рішення на сесії міської ради про утворення КП «Агенція економічного розвитку Равщини» та затвердження його статуту; - проведення установчих зборів КП «Агенція економічного розвитку Равщини» та підписання установчого акта (заснування КП «Агенція економічного розвитку Равщини», затвердження положення про КП «Агенція економічного розвитку Равщини», призначення складу наглядової ради); - державна реєстрація КП «Агенція економічного розвитку Равщини»; - підбір персоналу КП «Агенція економічного розвитку Равщини» (3,5 штатні одиниці); - оплата тренінгів та навчання персоналу КП «Агенція економічного розвитку Равщини» з підготовки/написання і супроводу грантових конкурсних проектів; - створення плану діяльності КП «Агенція економічного розвитку Равщини» в коротко та середньостроковій перспективі; - здійснення медійного супроводу початку діяльності КП «Агенція економічного розвитку Равщини» (5 інформаційних заходів серед підприємців, мешканців громади та ВПО). 			
Період реалізації проекту	2023-2025 роки			
Орієнтовна вартість проекту, тис. грн	2000			
у тому числі	2023	2024	2025	Усього
• місцевий бюджет	0	500,0	500,0	1000,0
• інші джерела (державний та обласний бюджети, грантові та донорські програми)	0	1000,0	0	1000,0
Ключові учасники проекту	Рава-Руська міська рада Департамент економічної політики ЛОДА			

	Проект USAID «ГОВЕРЛА», інші грантові програми
Інша інформація щодо технічного завдання (за потреби)	Проект відповідає проектам Плану заходів з впровадження Стратегії розвитку Львівщини до 2027 року (технічне завдання 1.2.3.1.)

Назва проєкту	Проект 2. Популяризація кооперативного руху, підтримка розвитку сільськогосподарських кооперативів
Номер і назва цілі / завдання стратегії, якому відповідає проєкт	1.1. Покращення управління ресурсами 1.2.1. Підтримка місцевого бізнесу
Мета проєкту	Сприяння розвитку виробництва та переробки сільськогосподарської продукції та кооперації сільськогосподарських виробників для підвищення конкурентоспроможності малих агровиробників, підвищення доданої вартості в аграрній сфері громади, зокрема через розвиток садівництва та ягідництва.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Рава-Руська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Цільові групи – особисті селянські господарства та фермери громади, ВПО, Рава-Руська міська рада Кінцеві бенефіціари – мешканці Рава-Руська міської територіальної громади та ВПО.
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	<p>Рава-Руська громада має достатній потенціал для виробництва сільськогосподарської продукції:</p> <ul style="list-style-type: none"> - площа сільськогосподарських земель Рава-Руської громади становить 62,4 % від загальної площі території громади; - дві третини мешканців громади проживають в сільських населених пунктах; - у сфері сільського господарства громади функціонує 35 суб'єктів господарювання. Головним чином, це малі підприємства (до 10-15 осіб найманого персоналу), які спеціалізуються на вирощуванні зернових і бобових культур, насіння олійних культур. Решта виробництва сільськогосподарської продукції забезпечують особисті селянські господарства, голови яких офіційно не реєструються як приватні підприємці. <p>Способом виживання дрібних виробників сільськогосподарської продукції, в т.ч. особистих селянських господарств, може стати кооперація. Необхідність підтримки створення сільськогосподарських кооперативів з боку ОМС обумовлена слабкою матеріально-технічною базою дрібних агровиробників, відсутністю кваліфікованих кадрів, браком інформації щодо каналів збуту продукції тощо. Гальмує створення с/г кооперативів у громаді і низька обізнаність дрібних агровиробників у перевагах кооперації та алгоритмі їх створення і функціонування. Свідченням зазначеного є порівняно низький рівень підприємницької активності в громаді – (218,7 ФОПів на 10 тис. населення проти 431 ФОП в середньому у Львівській області). Серед головних причин – відсутність досвіду ведення підприємницької діяльності серед мешканців громади та обмеженість фінансових ресурсів для започаткування власної справи. Особливо гостро це простежуються в сільських населених пунктах громади, оскільки частка концентрації підприємств в м. Рава-Руська сягає 45% усіх підприємств громади. окрім того, у громаді порівняно невисокий рівень оплати праці найманих працівників (середньомісячна заробітна плата у Рава-Руській громаді у 2022 р. становила 10,8 тис. грн при відповідному середньообласному показнику – 12,5 тис. грн).</p>

	<p>Сільськогосподарська кооперація дозволить вирішення питання щодо збуту продукції малими агровиробниками за конкурентною ціною, сприятиме формуванню доданої вартості, зростанню прибутку агровиробників та збільшуватиме надходження до місцевого бюджету. Для розвитку сільськогосподарських кооперативів потрібно провести серед мешканців та підприємців громади та ВПО інформаційну кампанію про засади створення і функціонування кооперативу, забезпечити дорадницьку підтримку розвитку і функціонування сільськогосподарських кооперативів.</p>			
<p>Очікувані результати від реалізації проекту (кількісні і якісні)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Проведено зустрічі з місцевими малими с/г товаровиробниками та членами особистих селянських господарств, визначено актив, який готовий створити кооператив. - Проведено інформаційну кампанію серед мешканців громади щодо головних принципів кооперації, форм та процесу створення кооперативу, успішних кейсів діяльності кооперативів (10 публікацій в місцевих ЗМІ та на ресурсах громади в соціальних мережах). - Проведено для членів особистих селянських господарств 5 заходів дорадницької підтримки щодо створення і функціонування сільськогосподарських кооперативів із залученням спеціалістів-дорадників. - Організовано для місцевих малих агровиробників навчальний візит до успішного сільськогосподарського кооперативу на території України. - Створено сільськогосподарський кооператив. - Залучено щонайменше 15 учасників до кооперативу. - Забезпечено юридичний та інформаційний супровід процесу реєстрації та функціонування кооперативу. - Створено 30 нових робочих місць. - Надано фінансову підтримку з місцевого бюджету на компенсацію відсоткової ставки за кредитом на закупівлю обладнання для сільськогосподарського кооперативу (але не більше 50% розміру відсоткової ставки). 			
<p>Основні заходи проекту</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Проведення формальних і неформальних зустрічей з місцевими малими с/г товаровиробниками, членами особистих селянських господарств для визначення активу, який готовий створити кооператив; - проведення інформаційної кампанії в місцевих ЗМІ та сторінках міської ради в соціальних мережах щодо головних принципів кооперації, форм та процесу створення кооперативу, успішних кейсів діяльності кооперативів; - проведення 5 заходів дорадницької підтримки для членів особистих селянських господарств із залученням спеціалістів-дорадників щодо створення і функціонування сільськогосподарських кооперативів; - організація навчального візиту до успішного сільськогосподарського кооперативу на території України для місцевих малих агровиробників; - надання юридичного та інформаційного супроводу процесу реєстрації та функціонування кооперативу; - надання фінансову підтримку з місцевого бюджету на компенсацію відсоткової ставки за кредитом на закупівлю обладнання для сільськогосподарського кооперативу (але не більше 50% розміру відсоткової ставки). 			
<p>Період реалізації проекту</p>	<p>2023-2025 роки</p>			
<p>Орієнтовна вартість, тис. грн</p>	<p>780,0</p>			
<p>у тому числі</p>	<p>2023</p>	<p>2024</p>	<p>2025</p>	<p>Разом</p>

• місцевий бюджет	5	40	535	580
• інші джерела (державний та обласний бюджети, грантові та донорські програми)	0	100	100	200
Ключові учасники проекту	Рава-Руська міська рада, Департамент економічної політики ЛОДА, Департамент АПК ЛОДА, грантові та донорські програми			
Інша інформація щодо технічного завдання (за потреби)	Проект відповідає проектам Плану заходів з впровадження Стратегії розвитку Львівщини до 2027 року (технічне завдання 3.3.3.3 та 3.3.3.2)			

Назва проекту	Проект 3. Будинок для літніх людей
Номер і назва цілі / завдання стратегії, якому відповідає проект	1.3. Залучення інвестицій 1.3.3. Підтримка підприємницьких ініціатив 3.2. Здорова громада 3.2.2. Модернізація та спеціалізація медичних послуг на вторинній ланці системи охорони здоров'я
Мета та завдання проекту	Забезпечення гідної старості мешканцям громади шляхом створення закладу для одиноких осіб похилого віку позбавлених стороннього догляду на базі оптимізованих відділень КНП «Рава-Руська лікарня» згідно вимог НСЗУ
Територія, на яку проект матиме вплив	Рава-Руська міська територіальна громада
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Цільові групи – мешканці громади та ВПО, місцеві підприємці, Рава-Руська міська рада Кінцеві бенефіціари – мешканці Рава-Руська міської територіальної громади та ВПО
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	У лютому 2019 року на базі КНП «Рава-Руська районна лікарня» відкрили паліативне відділення. Відділення заповнене на 100%, проте існує потреба в додаткових місцях. Відтак з'явилась ідея відкриття будинку для літніх людей. Доцільність створення на території громади будинку для літніх людей (особливо позбавлених стороннього догляду), де б вони могли достойно і комфортно перебувати, обумовлена тим, що майже кожен четвертий мешканець громади досягнув пенсійного віку, а кожен другий мешканець громади у працездатному віці працює у сусідній Польщі, відтак не може повноцінно опікуватися своїми літніми родичами і близькими. Особам, які перебуватимуть в будинку для літніх людей буде забезпечено належні умови для проживання, соціально-побутового обслуговування (в т. ч. і на платній основі), денної зайнятості (заняття творчістю, дозвілля, праця тощо), організовано надання медичної допомоги, соціальних послуг (стаціонарний догляд, соціальна адаптація, представництво інтересів, консультування) тощо. Водночас функціонування будинку для літніх людей дозволить активізувати місцевих приватних підприємців сфери послуг, які можуть бути залучені до обслуговування на платній основі осіб, які перебуватимуть в цьому будинку, якщо вони матимуть бажання підвищити якість свого перебування понад визначені норми. Будинок для літніх людей може бути обладнаний в приміщенні оптимізованого відділення КНП «Рава-Руська лікарня», на території Розточчя (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська).

Очікувані результати від реалізації проекту (кількісні і якісні)	<ul style="list-style-type: none"> - Реконструйовано будівлю відділення КНП «Рава-Руська лікарня», (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська). - Придбано обладнання для забезпечення повсякденних потреб осіб, які перебувають в будинку для літніх людей (кухонне, сантехнічне, меблі, побутова техніка). - Проведено заходи безпеки (встановлено протипожежну сигналізацію, датчики витоку чадного газу). - Облагороджена територія навколо будинку для літніх людей. - Укладено 3 договори з приватними підприємцями про надання побутових послуг. - Забезпечено перебування 25 осіб у будинку для літніх людей 			
Основні заходи проекту	<ul style="list-style-type: none"> - Розробити проектно-кошторисну документацію на здійснення реконструкції будівлі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська). - Організувати і провести закупівлю на реконструкцію будівлі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська); - здійснити реконструкцію будівлі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська); - придбати кухонне та сантехнічне обладнання, меблі та побутову техніку; - обладнати протипожежну сигналізацію, датчики витоку чадного газу; - розробити і затвердити установчі документи Будинку для літніх людей; - облагородити територію навколо будинку для літніх людей; - організувати і провести закупівлі на надання платних побутових послуг; - укласти договори з приватними підприємцями про надання побутових послуг особам, які перебувають у будинку для літніх людей. 			
Період реалізації проекту	2023-2025 роки			
Орієнтовна вартість, тис. грн	8000,0			
у тому числі	2023	2024	2025	Разом
• місцевий бюджет	0	1000	500	1500
• інші джерела (державний та обласний бюджети, грантові та донорські програми)	0	4500	2000	6500
Ключові учасники проекту	Рава-Руська міська рада Департамент економічної політики ЛОДА Грантові та донорські програми			
Інша інформація щодо технічного завдання (за потреби)	Проект відповідає проектам Плану заходів з впровадження Стратегії розвитку Львівщини до 2027 року (технічне завдання 2.2.1.1)			

4. План заходів програми місцевого економічного розвитку

План дій з впровадження Програми місцевого економічного розвитку Рава-Руської міської територіальної громади	Рік												
	2023				2024				2025				
	Квартал				Квартал				Квартал				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Проект 1. Створення Комунального підприємства «Агенція економічного розвитку Равщини»													
<i>Етап 1. Підготовчий</i>													
<ul style="list-style-type: none"> Затвердити Програму місцевого економічного розвитку Рава-Руської міської територіальної громади. 	■												
<ul style="list-style-type: none"> Подання та розгляд ініціативи відділом економіки та інвестицій Рава-Руської міської ради про доцільність створення комунальної установи КП «Агенція економічного розвитку Равщини». 		■											
<i>Етап 2. Впровадження проекту</i>													
<ul style="list-style-type: none"> Здійснення відділом економіки та інвестицій Рава-Руської міської ради організаційно-правових заходів щодо утворення КП «Агенція економічного розвитку Равщини» (підготовка проектів документів щодо створення КП «Агенція економічного розвитку Равщини»). 				■	■								
<ul style="list-style-type: none"> Прийняття Рішення на сесії міської ради про утворення КП «Агенція економічного розвитку Равщини» та затвердження його статуту. Підписання установчого акта (заснування КП «Агенція економічного розвитку Равщини», затвердження положення про КП «Агенція економічного розвитку Равщини»). Державна реєстрація КП «Агенція економічного розвитку Равщини». 					■	■							
<ul style="list-style-type: none"> Виділення і облаштування приміщення КП «Агенція економічного розвитку Равщини». Підбір персоналу КП «Агенція економічного розвитку Равщини» (3,5 штатні одиниці). 								■					
<ul style="list-style-type: none"> Оплата тренінгів та навчання персоналу КП «Агенція економічного розвитку Равщини» з підготовки/написання і супроводу грантових конкурсних проектів. 								■	■				
<ul style="list-style-type: none"> Створення плану діяльності КП «Агенція економічного розвитку Равщини» в коротко та середньостроковій перспективі. 									■	■			
<i>Етап 3. Завершальний</i>													
<ul style="list-style-type: none"> Урочисте відкриття КП «Агенція економічного розвитку Равщини». 										■			
<ul style="list-style-type: none"> Здійснення медійного супроводу початку діяльності КП «Агенція економічного розвитку Равщини» (проведення 5 інформаційних заходів серед підприємців, мешканців громади та ВПО). Підготовка звіту про реалізацію проекту. 										■	■	■	■
Проект 2. Підтримка розвитку сільськогосподарських кооперативів													
<i>Етап 1. Підготовчий</i>													
<ul style="list-style-type: none"> Проведення відділом економіки та інвестицій Рава-Руської міської ради формальних і неформальних зустрічей з місцевими малими с/г товаровиробниками, членами особистих селянських господарств для визначення активу, який готовий створити кооператив. 	■	■											
<ul style="list-style-type: none"> Проведення інформаційної кампанії в місцевих ЗМІ та сторінках міської ради в соціальних мережах щодо головних принципів кооперації, форм та процесу створення кооперативу, успішних кейсів діяльності кооперативів (10 публікацій в місцевих ЗМІ та на ресурсах громади в соціальних мережах). 		■	■	■									

Етап 2. Впровадження проекту															
<ul style="list-style-type: none"> Проведення 5 заходів дорадницької підтримки для членів особистих селянських господарств із залученням спеціалістів-дорадників щодо створення і функціонування сільськогосподарських кооперативів. 															
<ul style="list-style-type: none"> Організація навчального візиту до успішного сільськогосподарського кооперативу на території України для місцевих малих агровиробників. 															
<ul style="list-style-type: none"> Надання юридичного та інформаційного супроводу процесу реєстрації та функціонування кооперативу. Розробка статуту та бізнес-плану кооперативу. Розробка торгової марки для кооперативу. 															
<ul style="list-style-type: none"> Державна реєстрація с/г кооперативу. 															
Етап 3. Завершальний															
<ul style="list-style-type: none"> Урочисте відкриття кооперативу. Висвітлення інформації про початок роботи кооперативу на офіційному сайті міської ради та на ресурсах громади в соціальних мережах. 															
<ul style="list-style-type: none"> Підготовка звіту про реалізацію проекту. 															
Проект 3. Будинок для літніх людей															
Етап 1. Підготовчий															
<ul style="list-style-type: none"> Прийняття міською радою Рішення «Про створення Будинку для літніх людей» на базі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська). 															
Етап 2. Впровадження проекту															
<ul style="list-style-type: none"> Розробка проектно-кошторисної документації на здійснення реконструкції будівлі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська). 															
<ul style="list-style-type: none"> Проведення закупівель в системі Прозорро на реконструкцію будівлі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська). Підписання угоди з переможцем тендеру. 															
<ul style="list-style-type: none"> Реконструкція будівлі відділення КНП «Рава-Руська лікарня» (вул. Грушевського, 120, м. Рава-Руська). Придбання кухонного та сантехнічного обладнання, меблів та побутової техніки. Обладнання протипожежної сигналізації, датчиків витоку чадного газу. Облагодження території навколо будинку для літніх людей. 															
<ul style="list-style-type: none"> Затвердження установчих документів Будинку для літніх людей. Підбір персоналу Будинку для літніх людей. 															
<ul style="list-style-type: none"> Проведення закупівель в системі Прозорро на надання побутових послуг особам, які перебувають у будинку для літніх людей. Підписання угоди з переможцем тендеру на надання побутових послуг особам, які перебувають у будинку для літніх людей. 															
Етап 3. Завершальний															
<ul style="list-style-type: none"> Урочисте відкриття будинку для літніх людей. Висвітлення інформації про початок функціонування будинку для літніх людей в громаді на офіційному сайті міської ради та на ресурсах міської ради в соціальних мережах. 															
<ul style="list-style-type: none"> Підготовка звіту про реалізацію проекту. 															